Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2025/1802

21.11.2025

KOMISJONI DELEGEERITUD DIREKTIIV (EL) 2025/1802,

8. september 2025,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL seoses erandiga plii kasutamise jaoks kõrge sulamistemperatuuriga joodistes

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiivi 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes, ([1]) eriti selle artikli 5 lõike 1 punkti a,

ning arvestades järgmist:

(1) Direktiivi 2011/65/EL artikli 4 lõike 1 kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmed ei sisalda kõnealuse direktiivi II lisas loetletud ohtlikke aineid. Seda piirangut ei kohaldata nimetatud direktiivi III lisas loetletud teatavate erandlike kasutusviiside puhul.

(2) Elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriad, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2011/65/EL, on loetletud kõnealuse direktiivi I lisas.

(3) Plii on piiratud kasutusega aine, mis on kantud direktiivi 2011/65/EL II lisa loetellu. Maksimaalne lubatav pliisisaldus homogeenses materjalis on 0,1 massiprotsenti.

(4) Komisjoni delegeeritud direktiiviga (EL) 2018/742 ([2]) tehti erand, mis käsitleb plii kasutamist kõrge sulamistemperatuuriga joodistes, nagu on esitatud direktiivi 2011/65/EL III lisa punktis 7(a). Erandi kohaldamisala ei ole alates selle kehtestamisest muutunud. Enamiku elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriate puhul pidi erandi kehtivusaeg lõppema 21. juulil 2021.

(5) 2020. aasta jaanuaris ja 2020. aasta oktoobris saadi direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõikes 5 sätestatud uuendamise tähtaja jooksul kolm uuendamistaotlust põhjenduses 4 osutatud erandi kohta. Kooskõlas direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 5 teise lõiguga jääb kehtiv erand kehtima, kuni komisjon on teinud uuendamistaotluse kohta otsuse. Saadud taotluste hindamiseks tehti ja viidi 2022. aastal lõpule tehniline ja teaduslik hindamisuuring ([3]). Need hindamised hõlmasid konsulteerimist sidusrühmadega vastavalt direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõikele 7.

(6) Erand, mis käsitleb direktiivi 2011/65/EL I lisas osutatud kategooriasse 8 „*in vitro* diagnostika meditsiiniseadmed“ kuuluvaid elektri- ja elektroonikaseadmeid, pidi kaotama kehtivuse 21. juulil 2023 ning direktiivi 2011/65/EL I lisas osutatud kategooriate 9 „tööstuslikud seire- ja kontrolliseadmed“ ja 11 „muud elektri- ja elektroonikaseadmed“ suhtes kohaldatavad erandid pidid kaotama kehtivuse 1. juulil 2024. 20. jaanuaril 2023 esitati direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõikes 5 sätestatud uuendamise tähtaja jooksul kaks uuendamistaotlust kategooria 9 ja 11 kohta. Kooskõlas direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 5 teise lõiguga jääb kehtiv erand kehtima, kuni komisjon on teinud uuendamistaotluse kohta otsuse.. Saadud taotluste hindamiseks tehti ja viidi 2024. aastal lõpule tehniline ja teaduslik hindamisuuring ([4]). Need hindamised hõlmasid konsulteerimist sidusrühmadega vastavalt direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõikele 7.

([1]) ELT L 174, 1.7.2011, lk 88, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/65/oj.
([2]) Komisjoni 1. märtsi 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) 2018/742, millega muudetakse tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL III lisa seoses erandiga, milles käsitletakse plii kasutamist kõrge sulamistemperatuuriga joodistes (ELT L 123, 18.5.2018, lk 112, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/742/oj).
([3]) Uuringu lõpparuanne („Pack 22“) on kättesaadav aadressil https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c774eb67-7cc6-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-en.
([4]) Uuringu lõpparuanne („Pack 27“) on kättesaadav aadressil https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/708d9a2a-26e1-11ef-a195-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-327348441.

(7) Taotletud erandi uuendamise hindamisel jõuti järeldusele, et pliid sisaldavaid kõrge sulamistemperatuuriga joodiseid kasutatakse elektri- ja elektroonikaseadmete mitmesugustes rakendustes. Seda tüüpi joodised sisaldavad pliid rohkem kui 85 massiprotsenti ja neil on olulised omadused nagu kõrge sulamistemperatuur, elektrijuhtivus, soojusjuhtivus, plastsus, korrosioonikindlus, asjakohane oksüdeeruvus ja märgavus.

(8) Kuigi üksikud asendusained ja alternatiivid on osaliselt kättesaadavad, ei ole pliivabad lahendused järgmise kolme aasta jooksul kättesaadavad või on kättesaadavad ainult ebapiisava usaldusväärsusega kõigi asjaomaste rakenduste jaoks.

(9) Direktiivi 2011/65/EL III lisa punktis 7(a) esitatud erandit kasutatakse siiski laialdaselt ja mõnikord puudub selleks tehniline vajadus. Selleks et minimeerida kõnealuse erandi sobimatut kasutamist ja võimaldada taotlusepõhist hindamist, on asjakohane jagada see erand alamkanneteks. Viidi läbi tehniline ja teaduslik hindamine koos mitme sidusrühmadega konsulteerimise vooruga, milles keskenduti asjakohaste alamkannete väljatöötamisele.

(10) Põhjenduses 9 osutatud tehnilises ja teaduslikus hinnangus tehti kindlaks seitse kasutusviisi, mis hõlmavad direktiivi 2011/65/EL III lisa punktis 7(a) esitatud praeguse erandi kohaldamisala, nimelt elektri- ja elektroonikaseadmete siseühendused, elektri- ja elektroonikaseadmete komponentide kiibikinnituste integraalsed ühendused, muude komponentide kui kiipide integraalsed ühendused alakoostude külge (esimese taseme jooteühendused), teise taseme jooteühendused komponentide kinnitamiseks trükkplaatidele või väljaviiguraamidele, hermeetilised tihendusmaterjalid, teatavates lampides kasutatavad kõrge sulamistemperatuuriga joodised, helimuundurid. Neid kasutusviise täpsustavad tehnilised tingimused.

(11) Kuna alamkannete väljatöötamisele kaasaaitamiseks ja sellega kohanemiseks on piisavalt aega ning kuna kõik asjakohased kasutusviisid, mis on hõlmatud direktiivi 2011/65/EL III lisa punktis 7(a) esitatud praegu kohaldatava erandiga, tuleks jätkuvalt hõlmata uuendatud erandiga, ei peeta alamkanneteks jaotamist tööstuse jaoks ebaproportsionaalseks halduskoormuseks. Et hoida ära olulisi turumoonutusi asjaomases sektoris, tuleks ette näha ajavahemik puuduvate kasutusviiside kindlakstegemiseks. Seepärast tuleks kooskõlas direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 2 esimese lõiguga määrata direktiivi 2011/65/EL III lisa punktis 7(a) esitatud erandi järkjärguliseks kaotamiseks lühike kehtivusaeg.

(12) Põhjenduses 9 osutatud tehnilise hindamise järeldusi arvestades tuleks alamkannete jaoks ette näha piisav kehtivusaeg, et sidusrühmad saaksid täiendada teavet kasutusviiside kohta. Kehtivusaja lõppkuupäevade puhul tuleks arvesse võtta, et vastavalt direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 5 esimesele lõigule tuleb uuendamistaotlused esitada vähemalt 18 kuud enne kehtivusaja lõppkuupäeva.

(13) Kuna direktiivi 2011/65/EL III lisa punktis 7(a) esitatud erandit veel lühiajaliselt uuendatakse, on asjakohane kehtestada üks kehtivusaja lõppkuupäev kõigi elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriate jaoks, mis on loetletud direktiivi 2011/65/EL I lisas.

(14) Direktiivi 2011/65/EL III lisa punktis 7(a) esitatud erandi uuendamine ja selle alamkannete lisamine ei nõrgenda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 ([5]) kohaselt ette nähtud keskkonna- ja tervisekaitset.

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

(15) Seepärast tuleks direktiivi 2011/65/EL vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2011/65/EL III lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi lisale.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 30. juuni 2026. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad kõnealuseid norme alates 1. juuli 2026.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 8. september 2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Direktiivi 2011/65/EL III lisa punkt 7(a) asendatakse järgmisega:

„7(a)	Plii kõrge sulamistemperatuuriga joodistes (st pliisulamid, mis sisaldavad pliid 85 massiprotsenti või rohkem)	Kohaldatakse kõigi kategooriate puhul (välja arvatud käesoleva lisa punktiga 24 hõlmatud kasutusalad) ja kehtivusaeg lõpeb 30. juunil 2027.
7(a)-I	Plii kõrge sulamistemperatuuriga joodistes (st pliisulamid, mis sisaldavad pliid 85 massiprotsenti või rohkem) siseühenduste jaoks kiipide või koos kiipidega muude komponentide kinnitamiseks pooljuhtkoostudes, milles statsionaarne või siirde-/impulssvool on vähemalt 0,1 A või blokeeriv pinge on suurem kui 10 V või kiibi servapikkus on suurem kui 0,3 mm × 0,3 mm	Kohaldatakse kõigi kategooriate puhul (välja arvatud käesoleva lisa punktiga 24 hõlmatud kasutusalad) ja kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2027.
7(a)-II	Plii kõrge sulamistemperatuuriga joodistes (st pliisulamid, mis sisaldavad pliid 85 massiprotsenti või rohkem) elektri- ja elektroonikakomponentide integraalsete (st sisemiste ja väliste) ühenduste jaoks, kui on täidetud kõik järgmised tingimused: — kõvastunud kiibikinnitusmaterjali soojusjuhtivus on suurem kui 35 W/(m × K), — kõvastunud kiibikinnitusmaterjali elektrijuhtivus on suurem kui 4,7 MS/m, — sulamise algtemperatuur (solidus) on kõrgem kui 260 °C	Kohaldatakse kõigi kategooriate puhul (välja arvatud käesoleva lisa punktiga 24 hõlmatud kasutusalad) ja kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2027.
7(a)-III	Plii kõrge sulamistemperatuuriga joodistes (st pliisulamid, mis sisaldavad pliid 85 massiprotsenti või rohkem) esimese tasandi jooteliidetes (sisemised või integraalsed ühendused – st sise- ja välisühendused) komponentide tootmiseks, nii et elektrooniliste komponentide hilisem paigaldamine alamkoostudele (st moodulid, alamahela trükkplaadid, substraadid või punktjootmine) teise tasandi joodisega ei sulata esimese tasandi joodist. Selle alapunkti alla ei kuulu kiibikinnitused ega hermeetilised tihendusmaterjalid.	Kohaldatakse kõigi kategooriate puhul (välja arvatud käesoleva lisa punktiga 24 hõlmatud kasutusalad) ja kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2027.
7(a)-IV	Plii kõrge sulamistemperatuuriga joodistes (st pliisulamid, mis sisaldavad pliid 85 massiprotsenti või rohkem) teise taseme jooteliidetes komponentide kinnitamiseks trükkplaadile või väljaviiguraamidele: 1) joodisekuulides keraamilise kuulimaatriksi (*ball-grid-array*, BGA) kinnitamiseks 2) kõrgtemperatuurilistes vormitud plastkatetes (> 220 °C)	Kohaldatakse kõigi kategooriate puhul (välja arvatud käesoleva lisa punktiga 24 hõlmatud kasutusalad) ja kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2027.
7(a)-V	Plii kõrge sulamistemperatuuriga joodistes (st pliisulamid, mis sisaldavad pliid 85 massiprotsenti või rohkem) hermeetilise tihendusmaterjalina: 1) keraamilise korpuse või pistmiku ja metallkesta vahel, 2) komponendi väljaviikude ja sisemise alamosa vahel	Kohaldatakse kõigi kategooriate puhul (välja arvatud käesoleva lisa punktiga 24 hõlmatud kasutusalad) ja kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2027.
7(a)-VI	Plii kõrge sulamistemperatuuriga joodistes (st pliisulamid, mis sisaldavad pliid 85 massiprotsenti või rohkem) elektriliste ühenduste loomiseks infrapunakütte jaoks kasutatavate reflektoriga hõõglampide, suure valgustugevusega lahenduslampide või ahjulampide komponentide vahel	Kohaldatakse kõigi kategooriate puhul (välja arvatud käesoleva lisa punktiga 24 hõlmatud kasutusalad) ja kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2027.
7(a)-VII	Plii kõrge sulamistemperatuuriga joodistes (st pliisulamid, mis sisaldavad pliid 85 massiprotsenti või rohkem) helimuundurite jaoks, mille maksimaalne töötemperatuur on üle 200 °C	Kohaldatakse kõigi kategooriate puhul (välja arvatud käesoleva lisa punktiga 24 hõlmatud kasutusalad) ja kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2027.“